

Hur långt räcker regeringens skolpolitik?

*1 000 elever
om skolan.*

En undersökning bland elever i gymnasiet

Genomförd av Exquiro Market Research under våren 2010 på uppdrag av *Lärarnas Riksförbund* och *Sveriges Elevråds Centralorganisation – SECO*.

ELEVER VÄLJER
SKOLPOLITIK!

STATLIG SKOLA

8-11

BETYG

12-15

GYMNASIESKOLAN

16-19

DISCIPLINÄRA ÅTGÄRDER

20-23

BILAGOR

24-45

FÖRORD

DET SOM POLITIKER TYCKER eller forskare påstår överensstämmer inte alltid med hur elever ser på skolan. Det visade vi i »Finns det mer än kunskap i skolan?«, den rapport vi släppte förra året i Almedalen. I år har vi återigen frågat 1 000 elever om deras syn på skolan, denna gång på temat »Hur långt räcker regeringens skolpolitik?«. Frågorna i årets undersökning handlar om en statlig skola, betyg, gymnasieskolan och disciplinära åtgärder.

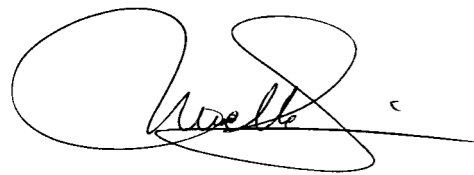
Precis som förra gången stämmer resultatet till eftertanke.

Först och främst visar det sig att elever är lika klivna som den skolpolitiska debatten, men inte nödvändigtvis uppdelade i samma läger. I en del förslag går man på regeringens linje, i andra inte. Man följer sin egen politiska logik.

För det andra blir det tydligt att ingen självklart har eleverna på sin sida. Inget parti är elevernas parti, varken bland oppositionen eller i regeringen. Det kräver ödmjukhet från de politiker och tjänstemän ute i landet som hävdar att deras egen politik är elevernas.

Under den senaste mandatperioden har politiker inte alltid kommit överens. Det behöver inte vara ett problem. Precis som inom andra politikområden tycker inte alla samma sak inom skolpolitiken. Samtidigt är det viktigt att se när det faktiskt finns en majoritet för ett visst förslag. I ett sådant läge borde en parlamentarisk överenskommelse vara utgångspunkten – något som inte alls varit aktuellt under mandatperioden.

I vår undersökning finns ett antal resultat som borde kunna ligga till grund för fler kompromisser och en fortsatt skolpolitisk diskussion under nästa mandatperiod. Det borde inte bara vara en diskussion där lärare och elever får större plats – utan också en diskussion där fler partier vågar komma överens.

METTA FJELKNER
Förbundsordförande
Lärarnas Riksförbund

SAMIR EL-SABINI
Ordförande
Sveriges Elevråds Centralorganisation – SECO

SAMMANFATTNING

LÄRARNAS RIKSFÖRBUND OCH SVERIGES ELEVRÅDS CENTRALORGANISATION – SECO har gett undersökningsföretaget Exquiro i uppdrag att ställa ett antal frågor om skolan till elever. Totalt har 1 000 intervjuer genomförts med elever som går i gymnasieskolan. Syftet med undersökningen har varit att få en bild av elevers uppfattning i frågor som den nuvarande regeringen antingen lagt som förslag eller inte kommit överens om.

Frågorna som ställdes berör en statlig skola, betyg, gymnasieskolan och disciplinära åtgärder. Ett genomgående resultat är att elever är klivna kring många avgörande skolpolitiska frågor, samtidigt som det ofta finns en majoritet bland eleverna för eller emot ett visst förslag. I vissa frågor är en majoritet av eleverna för regeringens förslag och i andra emot. Sammantaget skulle man kunna säga att eleverna ställer sig mitt emellan regeringens och oppositionens skolpolitik.

RESULTAT

Med utgångspunkt i hur en majoritet av eleverna ställer sig kring olika frågor är följande slutsatser möjliga att dra:

- **Elever tycker inte att den svenska skolan är likvärdig.**
- **Elever tycker att staten, snarare än kommunen, borde finansiera skolan och att detta skulle förbättra likvärdigheten.**
- **Elever vill ha betyg senast från årskurs 7.**
- **Elever vill ha fler betygssteg än i dagens betygsskala.**
- **Elever vill att det ska vara möjligt att överklaga betyg.**
- **Elever vill att man ska kunna läsa upp alla betyg, alltså inte enbart IG, på Komvux.**
- **Elever vill att man ska ha kvar allmän högskolebehörighet per automatik på yrkesförberedande program.**
- **Elever vill att försöket med lärlingsutbildning på gymnasiet ska permanentas.**
- **Elever tycker inte att det ska vara tillåtet med kvarsittning som disciplinär åtgärd i grundskolan.**
- **Elever tycker att lärare ska ha möjlighet att beslagta störande föremål i klassrummet.**

Förslag

Förstärk Skolinspektionen och utred kommunaliseringen av skolan!

SKOLINSPEKTIONEN BILDADES SOM MYNDIGHET 2007, samtidigt som Myndigheten för skolutveckling lades ned. I den nya skollagen stärks Skolinspektionens befogenheter. Bland annat införs en trappa av åtgärder, där myndigheten kan sätta in sanktioner om en skola inte lever upp till skollagens krav. Det är en välkommen förändring, som gör elevers rätt till en bra skola tydligare. Förslaget har också drivits under flera år, och redan under 1990-talet lyftes det upp krav på en tydligare ansvarsfördelning mellan stat och kommun och på att Skolverket skulle få rätt att utfärda vite.

Trots att ansvarsfördelningen mellan stat och kommun har blivit tydligare sedan 1990-talet finns det fortfarande saker kvar att utreda. En sådan sak är kommunaliseringen av skolan och vilka konsekvenser den fått. Under ett seminarium i Almedalen 2008 lovade utbildningsministern och samtliga närvarande riksdagspartier att en sådan utredning skulle göras. Trots det har inga direktiv kommit från utbildningsdepartementet. Det är olyckligt. Även om alla inte är överens om hur skolan ska styras bör det inte stå i vägen för en utredning av en av de största förändringarna på skolans område under de senaste decennierna.

Inför betygsriterier för alla betygssteg och inför möjlighet att ompröva betyg!

FRÅGAN OM NÄR BETYG ska sättas och hur många betygssteg som bör finnas är ständigt aktuell. När betyg från A-F nu införs i grundskolan och gymnasieskolan, samma betygssystem som på högskolan, är det regeringens ambition att betygssättningen ska bli mer rättvisande. Samtidigt saknas en avgörande komponent, nämligen betygsriterier för samtliga betygssteg. Även om fler betygssteg sannolikt skulle göra betygssättningen både enklare och tydligare har regeringen inte gett vika i frågan, trots påtryckningar från flera håll.

Ett enkelt och tydligt betygssystem är viktigt för att lärarnas betygssättning inte ska bli godtycklig. Utan betygsriterier ökar den risken. Det ställer också viktiga frågor om hur rättssäkerheten i betygssättningen kan stärkas. Ett krav som drivits sedan början av 2000-talet är att ge elever möjlighet att ompröva betyg. Idag finns en begränsad möjlighet till omprövning på högskolan, men ingen möjlighet alls i grundskolan och gymnasieskolan. Ett betygsbeslut är ett myndighetsbeslut och de allra flesta myndighetsbeslut är möjliga att överklaga. Ett betygsbeslut har också stora konsekvenser för en enskild persons framtid. Därför borde det finnas en möjlighet att ompröva betyg både i grundskolan och i gymnasieskolan.

Satsa mer resurser på Komvux och satsa stabilt över tid!

DE NYA FÖRÄNDRINGARNA AV gymnasieskolan är inte helt enkla att ta ställning till. Frågan om vilka ämnen som är nödvändiga för allmän högskolebehörighet och om alla elever, oberoende av program, ska få allmän högskolebehörighet, är viktiga frågor, både sakligt och ideologiskt. Det samma gäller för regeringens försök med lärlingsutbildning, som ska permanentas, åtminstone enligt uppgifter när denna rapport skrivs, och ges ett kraftigt utökat ekonomiskt anslag, motsvarande 40 000 lärlingsplatser. Försöksverksamheten har inte utvärderats, vilket gör det svårt att säga exakt vilka konsekvenser den utökade lärlingsutbildningen kommer att få.

Ett område där det är enklare att ta ställning är Komvux. Även om åsikterna går isär kring möjligheten att läsa upp mer än godkända betyg på Komvux, är det av stor vikt att regeringen verkligen satsar på Komvux och satsar på Komvux över tid. Möjligheten att läsa kurser man inte läst på gymnasiet eller komplettera en äldre gymnasieutbildning är en viktig rättighet som handlar om möjligheten att skaffa sig de kunskaper man behöver, oberoende av var i livet man befinner sig. När Komvux då pendlar mellan stora nedskärningar och omfattande satsningar, som den gjort under den senaste mandatperioden, blir vuxenutbildningen sämre.

Förstärk lärares möjlighet att ställa krav men utred de rättsliga konsekvenserna av disciplinära åtgärder!

FRÅN REGERINGENS SIDA HAR man redan infört ett antal förändringar kring lärares befogenheter. Bland annat har lärare fått rätt att omhänderta störande föremål i klassrummet och möjlighet att fatta beslut om kvarsittning och försittning. I den nya skollagen kommer rektorer på grundskolan att kunna stänga av elever i maximalt två veckor med omedelbar verkan. Det skiljer sig från hur det fungerar i gymnasieskolan, där beslut om avstängning fattas av huvudmannen efter en längre kedja av insatser och utredningar samt efter möjlighet att överklaga beslutet.

Frågan om lärares disciplinära åtgärder gör det svårt att ena elever och lärare bakom ett enda krav. Kring en sak finns det dock enighet och det är att lärare måste ha möjlighet att ställa krav. Exakt vilka befogenheter som lärare och rektorer bör ha är svårare att komma överens om. Ett krav som borde kunna ena både elever och lärare är att regeringen tydligare ska utreda de rättsliga aspekterna av de föreslagna disciplinära åtgärderna, med målet att stärka rättssäkerheten och garantera en korrekt myndighetsutövning.

Statlig skola

SAMMANFATTNING

- De allra flesta elever tycker inte att alla elever i Sverige får en likvärdig utbildning, alltså en utbildning som har samma kvalitet oavsett i vilken skola de går eller i vilken kommun de bor.
- Om skolan fick en statlig finansiering istället för en kommunal tror elever att likvärdigheten skulle förbättras snarare än försämrats och förbättras snarare än vara oförändrad.
- Fler elever tycker att staten snarare än kommunen borde finansiera skolan.
- En majoritet av eleverna tycker att friskolor har en positiv inverkan på det svenska skolsystemet. Mest positiva till friskolornas inverkan är med bred marginal de elever som går på friskolor.

BAKGRUND

FRÅGAN OM HUR SKOLAN borde styras och finansieras har återigen blivit aktuell de senaste åren, sedan ett antal aktörer börjat driva frågan om en statlig skola. Frågan har också splittrat regeringen, i och med att det varit ett av de krav som den sittande utbildningsministern inte lyckats driva igenom. Även om i princip samtliga partier är överens om en starkare statlig styrning av skolan är det enbart Folkpartiet och Vänsterpartiet som vill flytta ansvaret för skolans finansiering till staten och enbart Folkpartiet som vill flytta hela ansvaret för skolan till staten.

Hur elever ställer sig till en statlig eller kommunal skola har aldrig tidigare undersökts lika ingående som i denna undersökning. Samtidigt borde det vara relevant att se om elever skulle föredra ett mer decentraliserat system, som prioriterar mångfald, eller ett mer centraliserat system, som prioriterar likvärdighet. Utöver frågan om skolan borde vara statlig eller kommunal är det även intressant att se hur elever förhåller sig till om skolan borde vara offentlig eller privat, eller både och. En viktig fråga är då vilken inställning eleverna har till kommunala respektive fristående skolor.

RESULTAT

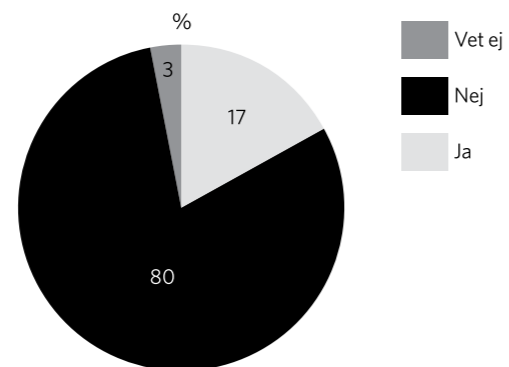
UNDERSÖKNINGEN VISAR ATT ELEVER har ett ambivalent förhållande till hur skolan ska styras, även om något fler elever verkar föredra en skola där staten tar över ansvaret för finansieringen från kommunerna. Ett mindre antal elever, ungefär en fjärdedel av de tillfrågade, har ingen åsikt i frågan eller svarar att de inte vet. Resultaten är tydligast kring elevernas syn på om skolan är likvärdig eller inte, där likvärdighet har definierats som att utbildningen håller en lika hög kvalitet oavsett i vilken skola man går eller i vilken kommun man bor. Enbart 17 procent styrker påståendet medan 80 procent anser att så inte är fallet.

I valet mellan statlig eller kommunal finansiering av skolan finns en övervikt för förslaget att staten är mest lämplig att ansvara för finansieringen. 38 procent av eleverna anser exempelvis att likvärdigheten skulle förbättras om staten tog ansvar för finansieringen, mot 28 procent som anser att likvärdigheten skulle vara oförändrad och 9 procent som anser att den skulle försämrats. På frågan om vem eleverna anser bör finansiera skolan svarar 40 procent staten och 33 procent kommunen medan 5 procent föredrar en annan lösning. Gruppen som föredrar en annan lösning är större hos elever på fristående skolor än hos elever på kommunala skolor.

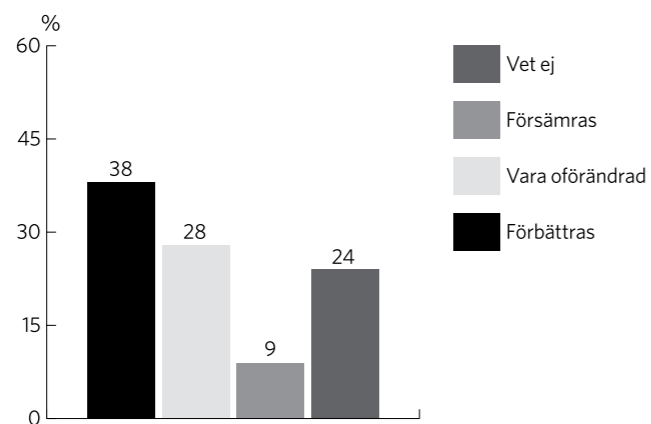
Frågan om fristående skolors inverkan på skolsystemet visar att eleverna verkar vara positivt inställda till fristående skolor. 51 procent anser att friskolorna har en positiv inverkan på skolsystemet, medan 22 procent anser att de har en negativ inverkan. 14 procent anser att friskolorna inte har någon inverkan och 14 procent tar inte ställning i frågan, vilket innebär att 50 procent inte specifikt tycker att fristående skolor har en positiv inverkan. Avsevärt fler elever på fristående skolor än på kommunala skolor har en positiv inställning till friskolor: hela 76 procent av eleverna på en fristående skolor har en positiv inställning mot enbart 44 procent på kommunala skolor.

Får alla elever i Sverige en likvärdig utbildning?

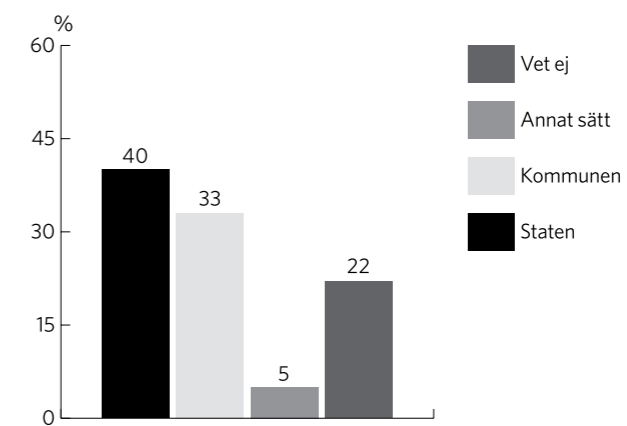
Notera att likvärdighet definierades som att utbildningen håller en lika hög kvalitet oavsett vilken skola man går eller vilken kommun man bor i.

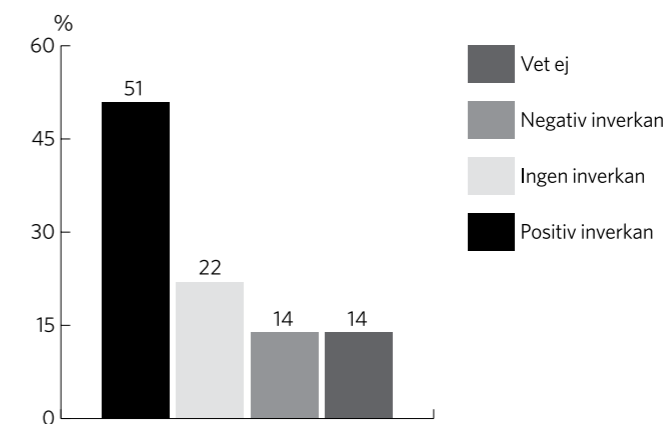
Hur skulle likvärdigheten förändras med en statlig finansiering av skolan?

Vem bör finansiera skolan?

Vilken inverkan har friskolor på det svenska skolsystemet?

Betyg

SAMMANFATTNING

- En majoritet av eleverna, om än inte med bred marginal, vill ha betyg från åtminstone årskurs 7. Något färre än en tredjedel vill ha betyg från årskurs 6. Få elever vill ha betyg från årskurs 9 eller betyg först från gymnasiet. Nästan inga elever vill inte ha betyg alls.
- En majoritet av eleverna vill ha fler betygssteg än idag. Nästan ingen vill ha färre betygssteg.
- En majoritet av eleverna tycker inte att de fått ett betyg som varit felaktigt satt under det senaste året. Av dem som trots allt tycker att de fått ett felaktigt satt betyg tycker fler att de fått ett för lågt betyg än ett för högt.
- Nästan alla elever är positivt inställda till att man som elev ska ha möjlighet att överklaga sina betyg.

BAKGRUND

BETYGENS VARA ELLER ICKE vara i utbildningssystemet har antagligen ändrat karaktär under årens lopp utifrån hur betygssystemet sett ut. När betygsskalan ändrades från 1–5 till att sträcka sig från IG till MVG gick man inte enbart från siffror till bokstäver, utan även från ett relativt betygssystem, där elevernas kunskaper jämfördes med varandra, till ett målrelaterat betygssystem, där elevernas kunskaper jämfördes med kursplaner och betygs-kriterier.

Allt mer har betyg även börjat betraktas som myndighetsbeslut. Ett sätt att se på betyg är som ett intyg från en myndighet på vilka kunskaper man uppnått, på samma sätt som regeringens nyligen införda skriftliga omdömen skulle kunna ses som ett utlåtande från en myndighets sida. Parallellt har det funnits en diskussion om huruvida betyg som myndighetsbeslut även skulle ha en instrumentell roll, alltså fungera som ett verktyg för att exempelvis informera eller motivera eleven. Även de skriftliga omdömena har diskuterats, efter att regeringen tagit beslutet att inte införa några kriterier alls, vilket öppnat upp för en mängd olika typer av betygsliknande skalor som inte varit enhetliga.

Nu föreslår regeringen ett nytt betygssystem för grundskola och gymnasieskola, där betyg ska ges från årskurs 6, med betygssteg från A till F, vilket ger åtminstone två ytterligare betygssteg. Under den senaste mandatperioden har det lett fram till stora omsvängningar i politiken, där Socialdemokraterna ställde sig bakom betyg från årskurs 6, vilket senare accepterades av Vänsterpartiet och Miljöpartiet. Samtidigt har regeringen valt att ännu en gång lyfta fram betyg från årskurs 6 som ett vallöfte, trots att exakt samma fråga lyftes fram som ett vallöfte redan i föregående valrörelse.

I arbetet med den nya skollagen i början av 2000-talet lyftes möjligheten till omprövning av betyg in efter omfattande påtryckningar på skollagskommittén. Efter att den dåvarande socialdemokratiska regeringen vacklat var det tveksamt om omprövning skulle finnas med i förslaget på ny skollag. I den nuvarande regeringens proposition fanns förslaget inte med. Istället tillsattes en utredning, där regeringen var öppen med att olika partier i regeringen har olika inställning i frågan.

RESULTAT

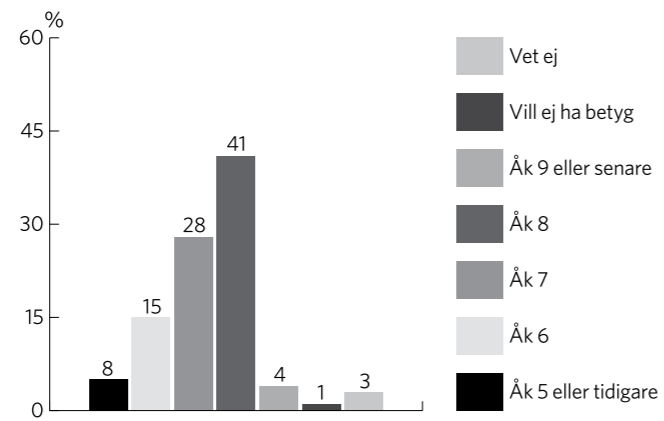
UNDERSÖKNINGEN VISAR ATT ELEVER är för vissa delar av regeringens politik kring betyg och emot andra delar. Först och främst är resultaten spridda i fråga om när betyg ska sättas, från elever som vill ha betyg redan i årskurs 1 till elever som vill ha betyg först i gymnasiet. När man tittar närmare på siffrorna är de ändå förhållandevis tydliga: 23 procent vill ha betyg åtminstone från årskurs 6, 28 procent från årskurs 7 och 41 procent från årskurs 8. Det visar sammanräknat att en knapp majoritet av eleverna åtminstone ställer sig bakom betyg från årskurs 7 eller annorlunda uttryckt att en knapp majoritet av eleverna ställer sig bakom tidigare betyg.

I frågan om antalet betygssteg finns däremot ett starkare stöd för regeringens linje, genom att 59 procent vill ha fler betygssteg och 39 procent vill behålla det antal som finns idag. Flest förespråkare för fler betygssteg finns bland tjejer, elever på studieförberedande program, elever på kommunala skolor och elever i årskurs 3 i gymnasieskolan. Nämnas kan att enbart en mindre andel av eleverna vill ha färre betygssteg.

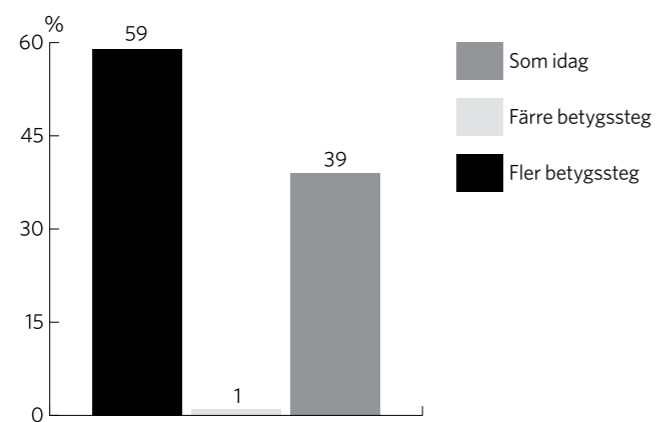
I undersökningen ställdes även frågan om hur stor andel som fått ett felaktigt betyg under det senaste året. 38 procent ansåg att så var fallet, varav 35 procent ansåg att betyget var för lågt satt och 13 procent att det var för högt satt. Bland dem som ansåg att de fått felaktiga betyg fanns fler tjejer, fler elever på studieförberedande program och fler elever i årskurs 3. Några större skillnader mellan kommunala och fristående skolor fanns inte, vilket är intressant med tanke på de senaste årens debatt om en eventuell betygsinflation på fristående skolor.

I valet mellan skollagskommitténs och regeringens hållning kring omprövning av betyg stödjer eleverna skollagskommittén. 88 procent av eleverna är positivt inställda till möjligheten att låta eleverna ompröva sina betyg medan enbart 8 procent är negativt inställda. Nämnas kan att 95 procent av eleverna tagit ställning i frågan. Några större skillnader mellan olika grupper finns inte.

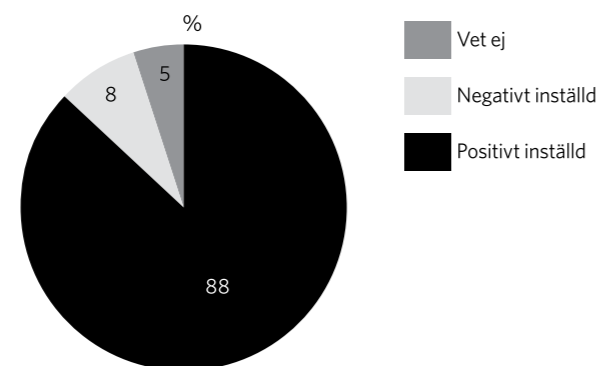
Från vilken årskurs bör betyg sättas?

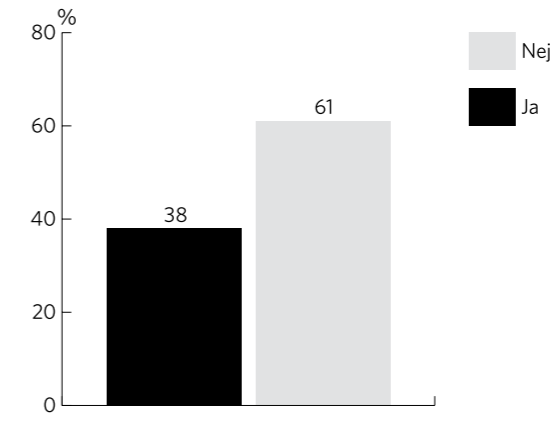
Hur många betygssteg bör det finnas?

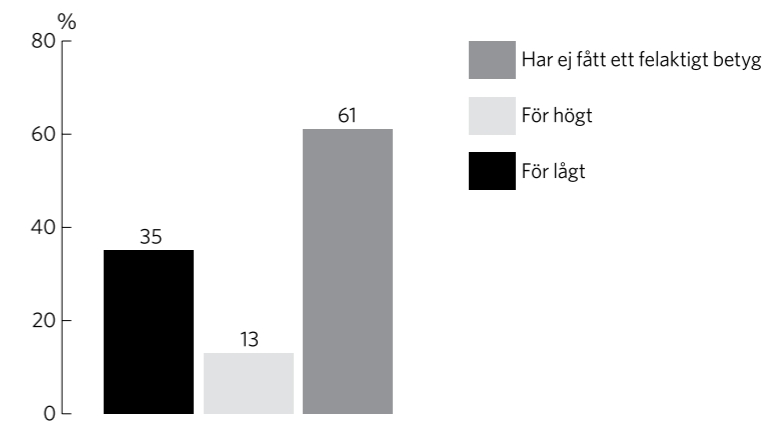
Bör elever få ompröva betyg?

Har du fått ett felaktigt satt betyg det senaste året?

Var det felaktiga betyget för lågt eller för högt satt?

Gymnasie- skolan

SAMMANFATTNING

- En majoritet av eleverna vill att yrkesförberedande program per automatik ska ge allmän högskolebehörighet.
- Nästan alla elever tycker att man ska kunna läsa upp gymnasiebetyg på Komvux. Flest elever vill att man ska kunna läsa upp alla betyg, alltså IG, G och VG. Färre elever vill att man enbart ska kunna läsa upp IG eller endast IG och G.
- De allra flesta eleverna tycker att försöket med lärlingsutbildningar på gymnasiet bör bli permanent.

BAKGRUND

HUR GYMNASIESKOLAN SKA SE ut har diskuterats under lång tid. Den senaste större förändringen av gymnasieskolan kom 1991, då alla tvååriga yrkesförberedande program blev treåriga och automatiskt gav allmän högskolebehörighet, något som tidigare enbart funnits på studieförberedande program. Sedan dess har debatten framför allt kretsat kring de avhopp som gjort att runt en fjärdedel av eleverna inte slutför gymnasiet. Det har funnits förslag om att lösa problemen genom att dra ned på de studieförberedande ämnena och öka de yrkesförberedande, så att ett yrkesförberedande program inte längre per automatik skulle ge allmän högskolebehörighet.

När en ny gymnasieskola nu sjesätts är regeringens linje att elever på yrkesförberedande program ska kunna välja att läsa till ämnen för att nå upp till allmän högskolebehörighet, men att allmän högskolebehörighet inte automatiskt ska ingå i yrkesförberedande program. I regeringens proposition ingår även en möjlighet till lärlingsutbildningar på yrkesförberedande program, där stora delar av yrkesutbildningen sker ute på en arbetsplats. Under förra mandatperioden infördes detta på försök och ska nu, åtminstone som beslutet sägs bli när denna rapport skrivs, permanentas i så pass stor skala att 40 000 elever ska kunna gå på ett lärlingsprogram.

Bredvid förändringarna av gymnasieskolan sker även förändringar av Komvux. Under de senaste åren har möjligheten att läsa upp fler betyg än IG begränsats eller tagits bort i många kommuner. I den nya skollagen ges elever förvisso rätt att läsa in nya kurser, om de exempelvis skulle vilja höja sina betyg, men inte ha möjlighet att läsa upp gamla kurser. Enda undantaget gäller betyget IG, som kommer att vara möjligt att läsa upp även om man läst kursen tidigare.

RESULTAT

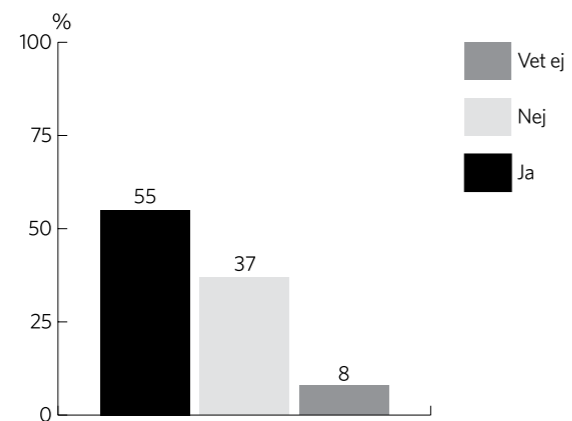
UNDERSÖKNINGEN VISAR ATT ELEVERNA ställer sig bakom vissa av regeringens förslag men inte andra. Först och främst har försöket med lärlingsutbildning starkt stöd. Hela 83 procent vill att det permanentas, mot 9 procent som inte vill det. Intressant är att det enbart finns mindre skillnader mellan elever på studieförberedande program och yrkesförberedande program i denna fråga, vilket tyder på att elever på yrkesförberedande program stödjer försöksverksamheten i samma utsträckning som elever på studieförberedande program.

I frågan om allmän högskolebehörighet går eleverna inte på regeringens linje. 55 procent av eleverna vill att yrkesförberedande program automatiskt ska ge högskolebehörighet, mot 37 procent som vill gå över till regeringens förslag. Intressant är att fler förespråkare för allmän högskolebehörighet finns på studieförberedande program, medan elever på yrkesförberedande program är något mer benägna att stödja regeringens förslag.

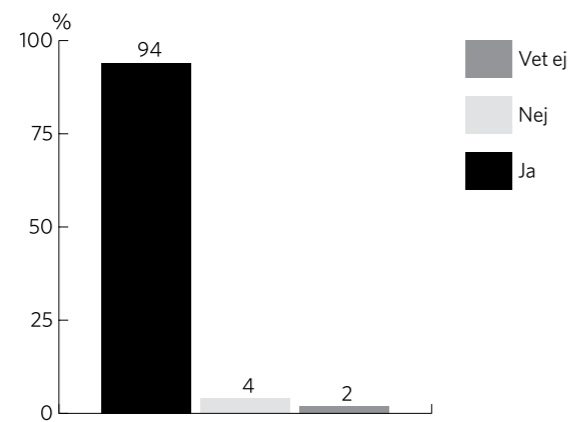
Kring Komvux är i princip alla elever positiva till att man ska kunna läsa upp sina gymnasiebetyg på Komvux – i det här fallet 94 procent. 49 procent, alltså nästan hälften av eleverna, tycker att man ska kunna läsa upp alla betyg, alltså IG, G och VG, medan 23 procent förespråkar enbart IG och 21 procent endast IG och G.

På ett plan går det alltså att tolka siffrorna som om att eleverna är förhållandevis oense, i och med att 44 procent på ett eller annat sätt underkänner att betyget VG ska kunna läsas upp.

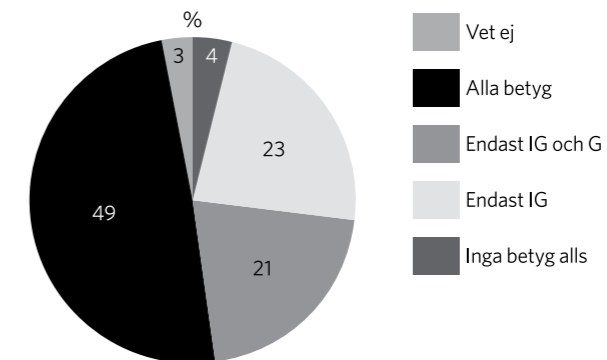
Bör yrkesförberedande program ge allmän högskolebehörighet per automatik?

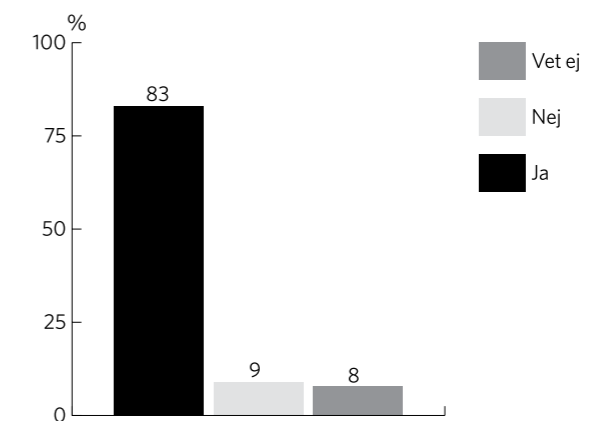
Ska man kunna läsa upp gymnasiebetyg på Komvux?

Vilka gymnasiebetyg ska gå att läsa upp på Komvux?

Bör försöket med lärlingsutbildningar bli permanent?

Disciplin- nära åtgärder

SAMMANFATTNING

- En majoritet av eleverna tycker inte att kvarsittning ska få användas som disciplinär åtgärd i grundskolan.
- En övervägande majoritet av eleverna tycker att lärare bör ha möjlighet att beslagta störande föremål i klassrummet.
- I frågan om rektorer i grundskolan ska ha möjlighet att stänga av elever är eleverna delade.

BAKGRUND

FRÅGAN OM VILKET FÖRHÅLLANDE som bör gälla mellan myndigheter och enskilda medborgare har varit särskilt aktuell under det senaste decenniet, särskilt frågan om förhållandet mellan myndigheters befogenheter och enskilda medborgares grundläggande fri- och rättigheter. Även i skolan har frågan varit aktuell. Precis som i resten av samhället har lärare och rektorer vissa befogenheter för att kunna garantera ordning och säkerhet, som ställs mot elevers grundläggande fri- och rättigheter.

För närvarande finns det särskilda bestämmelser om disciplinära åtgärder enligt skollag och förordningar. För att exempelvis kunna stänga av en elev från gymnasieskolan krävs först att en kedja av åtgärder sätts in och att själva beslutet fattas av huvudmannen och kan överklagas.

I den nya skollagen stärks lärares och rektorers befogenheter. Bland annat får rektorer i grundskolan möjlighet att stänga av elever under lika lång tid som i gymnasieskolan, alltså två veckor. Till skillnad från i gymnasieskolan ges rektorn möjlighet att göra detta med omedelbar verkan och utan möjlighet för eleven att överklaga beslutet.

I den nya skollagen ges lärare även befogenhet att utfärda kvarsittning och försittning, alltså att läraren beslutar att skolplikten ska utökas med en timme före eller efter skolan. Precis som tidigare finns även möjligheten för en lärare att omhänderta störande föremål i klassrummet, något som aktualisera förhållandet mellan myndigheters befogenheter och enskilda medborgares grundläggande fri- och rättigheter, eftersom de föremål som elever har går under äganderätten. När bestämmelsen först infördes krävdes ändringar i grundlagen för att beslutet inte skulle gå emot Europakonventionen.

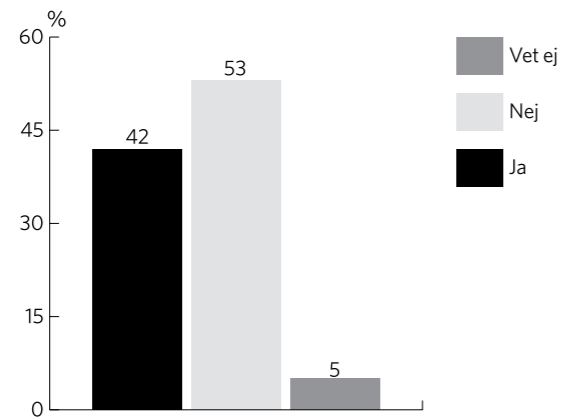
RESULTAT

UNDERSÖKNINGEN VISAR ATT ELEVER både är för och emot regeringens ståndpunkter när det gäller disciplinära åtgärder. Först och främst visar undersökningen att en majoritet av eleverna inte stödjer kvarsittning i grundskolan, i det här fallet att hålla kvar elever under en timme i skolan antingen före eller efter skoldagens slut. Fler killar än tjejer förespråkar kvarsittning och även fler elever på yrkesförberedande program än på studieförberedande program. Förespråkarna är också fler i början av gymnasieskolan än i slutet.

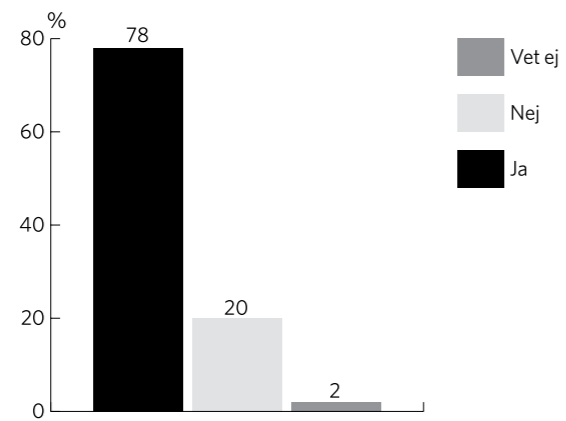
Däremot delar eleverna regeringens linje att lärare ska kunna beslagta störande föremål i klassrummet. I denna fråga är eleverna tydligare än i andra frågor, i och med att 78 procent av eleverna är för ett omhändertagande och enbart 20 procent är emot. Något fler elever på studieförberedande program än på yrkesförberedande program stödjer ett omhändertagande. Nämnas kan att frågan om kvarsittning ställdes kring kvarsittning i grundskolan medan frågan om omhändertagande av störande föremål inte var kopplat till en viss skolform.

Mer jämnt är det i frågan om regeringens förslag om att ge rektorer möjlighet att stänga av elever på grundskolan. Förslaget har varit omdiskuterat eftersom grundskolans skolplikt brukar ses som en tydligare rätt till utbildning än gymnasieskolans frivilliga skolform. I undersökningen är eleverna delade i frågan om avstängning. 49 procent av eleverna är för förslaget att kunna stänga av elever på grundskolan medan 46 procent är emot. Även här är killar något mer positiva än tjejer till denna typ av avstängning och elever på yrkesförberedande program något mer positiva än elever på studieförberedande.

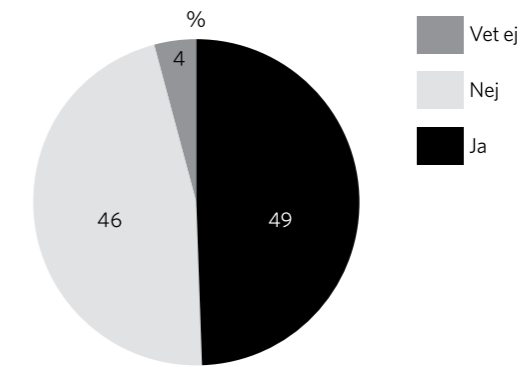
Bör kvarsittning få användas i grundskolan?

Bör lärare få beslagta störande föremål i klassrummet?

Bör rektorer på grundskolan ha möjlighet att stänga av elever?

Notera att frågan gällde avstängning i maximalt två veckor.

BILAGA 1:

Fråge- formulär

BETYG

1. Idag sätts det första betyget efter höstterminen i årskurs 8. Från och med vilken årskurs tycker du att betyg ska sättas i den svenska skolan?

- Årskurs 1
- Årskurs 2
- Årskurs 3
- Årskurs 4
- Årskurs 5
- Årskurs 6
- Årskurs 7
- Årskurs 8
- Årskurs 9
- Först i gymnasieskolan
- Vill inte ha några betyg – Gå till fråga 3
- Vet ej

2. Idag finns det tre betygssteg i skolan: »Godkänt«, »Väl godkänt« och »Mycket väl godkänt«. Man kan även bli underkänd och inte få något betyg. Tycker du att det borde finnas fler, färre eller lika många betygssteg som idag i skolan?

- Fler betygssteg än idag
- Färre betygssteg än idag
- Bra som det är idag
- Vet ej

3. Tycker du att du under det senaste året fått något betyg som var felaktigt satt, dvs. ett betyg där du tycker att du antingen fick ett för högt eller för lågt betyg?

- Ja, felaktigt för lågt betyg
- Ja, felaktigt för högt betyg
- Nej
- Vet ej

4. Ett förslag som framförts i debatten om betyg är att införa en möjlighet att ompröva betyg. Är du positivt eller negativt inställd till att man som elev ska ha möjlighet att ompröva betyg?

- Positiv
- Negativ
- Vet ej

GYMNASIESKOLAN

5. Idag ger både studieförberedande och yrkesförberedande program per automatik allmän högskolebehörighet.

I regeringens förslag till ny gymnasieskola kommer yrkesförberedande program att bli mer yrkesinriktade och inte längre ge allmän högskolebehörighet per automatik. De elever som vill kommer dock att ha rätt att läsa in högskolebehörighet genom att göra ett extra tillval av kurser i kärnämnen.

Vilket av dessa två alternativ föredrar du, det nuvarande eller det som föreslås?

- Det nuvarande
- Det föreslagna
- Vet ej

6. Tycker du att man ska kunna läsa upp gymnasiebetyg på Komvux?

- Ja
- Nej
- Vet ej

7. Vilka gymnasiebetyg tycker du att man ska kunna läsa upp på Komvux?

- Endast IG
- IG och G
- IG, G och VG
- Vet ej

8. I dagens gymnasieskola finns en försöksverksamhet med lärlingsutbildning som regeringen har föreslagit ska bli permanent.

Lärlingsutbildning innebär att man lär sig stora delar av ett yrke på en arbetsplats istället för på ett yrkesförberedande program.

Tycker du att försöket med lärlingsutbildningar ska bli permanent i gymnasieskolan?

- Ja
- Nej
- Vet ej

DISCIPLINÄRA ÅTGÄRDER

9. Den nuvarande regeringen har fattat beslut om att kvarsittning får användas som disciplinär åtgärd i grundskolan. Kvarsittning innebär att man kan få sitta kvar i skolan maximalt en timme. Tycker du att kvarsittning bör finnas i grundskolan?

- Ja
- Nej
- Vet ej

10. Den nuvarande regeringen har fattat beslut om att lärare får beslagta störande föremål i klassrummet. Tycker du att lärare bör ha den möjligheten?

- Ja
- Nej
- Vet ej

11. I förslaget till ny skollag vill den nuvarande regeringen att man ska kunna stänga av elever i grundskolan i maximalt två veckor, en möjlighet som tidigare enbart funnits i gymnasiet. Tycker du att rektorer på grundskolan bör ha den möjligheten?

- Ja
- Nej
- Vet ej

STATLIG SKOLA OCH FRISKOLOR

12. Tror du att alla elever i Sverige får en likvärdig utbildning, dvs. att utbildningen håller en lika hög kvalitet oavsett vilken skola de går på eller i vilken kommun de bor?

- Ja
- Nej
- Vet ej

13. Idag har kommunerna det ekonomiska ansvaret för skolan, medan staten främst styr genom att sätta upp mål och stifta lagar om skolverksamheten. Tror du att likvärdigheten i skolan skulle förbättras, försämrans eller vara oförändrad med en statlig istället för kommunal finansiering av skolan?

- Förbättras
- Vara oförändrad
- Försämrans
- Vet ej

14. På vilket sätt anser du att skolan bör finansieras?

- Staten borde finansiera skolan
- Kommunen borde finansiera skolan
- Skolan borde finansieras på något annat sätt
- Ingen uppfattning

15. Tycker du att friskolor har en positiv inverkan, negativ inverkan eller ingen inverkan alls på det svenska skolsystemet som helhet?

- Positiv inverkan
- Ingen inverkan
- Negativ inverkan
- Ingen uppfattning

BAKGRUNDSFRÅGOR

16. Vilket år på gymnasiet går du?

- År 1
- År 2
- År 3
- Vill ej uppge

17. Går du ett studieförberedande program, ett yrkesförberedande program eller det individuella programmet?

- Studieförberedande program
- Yrkesförberedande program
- Det individuella programmet
- Vill ej uppge

18. Går du i en kommunal skola eller en friskola?

- Kommunal skola
- Friskola
- Vill ej uppge

19. Markera kön

- Tjej
- Kille

BILAGA 2:

Metodbe- skrivning

Målgrupper

Målgruppen i undersökningen är elever på gymnasiet.

Datainsamlingsmetod och datainsamlingsperiod

All data samlades in genom telefonintervjuer under perioden 11 maj–1 juni 2010.

Antal svar, svarsfrekvens och bortfallsredovisning

	Antal	%
Bruttourval	1 500	-
Ej målgrupp (passerade inte kontrollfrågan)	51	-
Nettourval	1 449	100
Fel nummer	40	2,8
Vägrare	119	8,2
Bortresta	20	1,4
Sjuka/hör dåligt mm	5	0,3
Talar inte svenska	0	0,0
Avlidna	0	0,0
Övriga ej svar	265	18,3
Antal genomförda intervjuer	1 000	69,0

Totalt genomfördes 1 000 intervjuer.

Antal svar inom olika undergrupper

	Antal svar	
Grupp	År 1 på gymnasiet	398
	År 2 på gymnasiet	333
	År 3 på gymnasiet	269
Kön	Tjej	515
	Kille	485
Skola	Kommunal skola	776
	Friskola	200
Program	Studieförberedande	629
	Yrkesförberedande	339
	Individuella programmet	23
Totalt	1 000	

Urval

- **Exquiro inhandlade ett register från Upplysningscentralen (UC) innehållande kontaktuppgifter till personer födda 1991-1993.**
- **Registret var riksrepresentativt och drogs helt slumpmässigt.**
- **Totalt inkluderades 2 000 personer i urvalsregistret.**
- **Ur detta register genomförde Exquiro ett systematiskt urval så att det slutliga urvalet innehöll 1 500 personer inom målgruppen (500 personer födda respektive år).**

Enkäten

Lärarnas Riksförbund och Sveriges Elevråds Centralorganisation – SECO tillhandahöll ett enkätutkast som Exquiro granskade och reviderade i samråd med båda organisationerna.

Framtagande av exakta målgrupp genom kontrollfråga

För att säkerställa att vi i undersökningen intervjuade personer inom målgruppen ställdes följande kontrollfråga i inledningen av varje intervju: »Går du på gymnasiet för närvarande?« Intervjun avslutades efter kontrollfrågan om personen inte gick på gymnasiet för närvarande. Av 1 051 påbörjade intervjuer avslutades 51 intervjuer efter kontrollfrågan medan 1 000 intervjuer genomfördes.

Viktigt att veta rörande resultatredovisningen

- **Samtliga resultat är viktade (se nedanstående avsnitt).**
- **I diagram redovisas basen för uträkningarna, dvs. vilka respondenters svar som ligger till grund för resultaten.**
- **Resultaten redovisas i procentuella andelar (avrundade till närmaste heltal).**

Viktade resultat

Urvalet av personer är riksrepresentativt och vi har försökt att genomföra intervjuerna jämnt inom olika undergrupper. För att totalresultaten exakt skall motsvara målgruppen som helhet har resultaten viktats utifrån en statistisk viktningsmodell som baseras på antalsuppgifter från Skolverket gällande fördelning av gymnasieelever inom olika årskurser samt könsfördelning inom respektive årskurs.

Statistiskt säkerställda skillnader

I rapportens bilagor redovisas signifikanta skillnader mellan resultaten för olika undergrupper. Exempel på hur tabellerna ser ut:

		Totalt	Tjejer	Killar	Tjejer	Killar
		%	%	%	(A)	(B)
8) Tycker du att försöket med lärlingsutbildningar ska bli permanent i gymnasieskolan?	Antal svar (n)	1000	515	485	515	485
	Ja	83	85	82		
	Nej	9	7	11		A
	Vet ej	8	9	7		

Tolkning: Stora bokstäver indikerar att en statistiskt säkerställd skillnad på 95 %-nivån föreligger. Bokstaven A i kolumnen för killar visar att andelen killar som inte anser att försöket med lärlingsutbildningar ska bli permanent i gymnasieskolan med 95 % säkerhet är större än motsvarande andel bland tjejer.

BILAGA 3:

Resultat- redovisning

ÅRSKURS PÅ GYMNASIET

		Totalt	Åk 1	Åk 2	Åk 3	Åk 1	Åk 2	Åk 3
		%	%	%	%	(A)	(B)	(C)
Antal svar (n)		1000	398	333	269	398	333	269
1) Från och med vilken årskurs tycker du att betyg ska sättas i den svenska skolan?	Åk 5 eller tidigare	8	7	7	9			
	Åk 6	15	14	14	17			
	Åk 7	28	26	29	31			
	Åk 8	41	45	41	37			
	Åk 9	3	2	3	3			
	På gymnasieskolan	1	1	2	1			
	Vill inte ha några betyg	1	1	1	1			
	Vet ej	3	4	3	1			
1) Från och med vilken årskurs tycker du att betyg ska sättas i den svenska skolan?	Åk 1	1	1	1	2			
	Åk 2	0,4	1	1	0			
	Åk 3	0,4	1	0	0			
	Åk 4	3	2	2	4			
	Åk 5	3	3	4	3			
	Åk 6	15	14	14	17			
	Åk 7	28	26	29	31			
	Åk 8	41	45	41	37			
	Åk 9	3	2	3	3			
	På gymnasieskolan	1	1	2	1			
	Vill inte ha några betyg	1	1	1	1			
Vet ej	3	4	3	1				
2) Tycker du att det borde finnas fler, färre eller lika många betygssteg som idag i skolan?	Fler betygssteg än idag	59	53	57	67			A B
	Färre betygssteg än idag	1	1	3	1			
	Bra som det är idag	39	46	40	31	C		
	Vet ej	0,4	0	1	0			
3) Tycker du att du under det senaste året fått något betyg som var felaktigt satt?	Ja	38	33	36	45			A
	Nej	61	67	63	53	C		
	Vet ej	1	0	1	1			
3) Tycker du att du under det senaste året fått något betyg som var felaktigt satt?	Ja, för lågt betyg	35	30	34	42			A
	Ja, för högt betyg	13	11	9	19			A B
	Nej	61	67	63	53	C		
	Vet ej	1	0	1	1			
4) Är du positivt eller negativt inställd till att man som elev ska ha möjlighet att ompröva betyg?	Positivt inställd	88	86	88	90			
	Negativt inställd	8	7	8	8			
	Vet ej	5	7	4	2	C		
5) Ska yrkesförberedande program ge allmän högskolebehörighet per automatik i likhet med de studieförberedande programmen eller ska de bli mer yrkesinriktade?	De ska ge allmän högskolebehörighet per automatik	55	59	58	48	C		
	De ska bli mer yrkesinriktade	37	33	35	42			
	Vet ej	8	7	7	10			

6) Tycker du att man ska kunna läsa upp gymnasiebetyg på Komvux?	Ja	94	92	94	97			
	Nej	4	5	4	3			
	Vet ej	2	3	2	0			
7) Vilka gymnasiebetyg tycker du att man ska kunna läsa upp på Komvux?	Inga betyg alls	4	5	4	3			
	Endast IG	23	22	23	25			
	Endast IG och G	21	22	21	20			
	Alla betyg (IG, G och VG)	49	48	49	50			
	Vet ej	3	4	3	2			
8) Tycker du att försöket med lärlingsutbildningar ska bli permanent i gymnasieskolan?	Ja	83	84	83	82			
	Nej	9	9	10	9			
	Vet ej	8	8	7	9			
9) Tycker du att kvarsättning ska få användas som disciplinär åtgärd i grundskolan?	Ja	42	48	45	32	C	C	
	Nej	53	48	50	63			A B
	Vet ej	5	4	6	5			
10) Tycker du att lärare bör ha möjlighet att beslagta störande föremål i klassrummet?	Ja	78	75	80	79			
	Nej	20	22	18	18			
	Vet ej	2	3	2	2			
11) Tycker du att lärare bör ha möjlighet att beslagta störande föremål i klassrummet?	Ja	76	74	78	77			
	Ja, men endast i grundskolan	2	2	1	2			
	Ja, men endast på gymnasiet	0,2	0	0	0			
	Nej	20	22	18	18			
	Vet ej	2	3	2	2			
12) Tycker du att rektorer på grundskolan bör ha möjlighet att stänga av sina elever (i maximalt två veckor)?	Ja	49	48	51	49			
	Nej	46	47	44	47			
	Vet ej	4	5	4	4			
13) Tror du att alla elever i Sverige får en likvärdig utbildning?	Ja	17	19	18	13			
	Nej	80	78	79	84			
	Vet ej	3	2	3	3			
14) Tror du att likvärdigheten i skolan skulle förändras med en statlig istället för kommunal finansiering av skolan?	Förbättras	38	43	35	37			
	Vara oförändrad	28	26	29	29			
	Försämras	9	11	6	11	B		B
	Vet ej	24	20	31	23		A	
15) På vilket sätt anser du att skolan bör finansieras?	Staten borde finansiera skolan	40	38	39	42			
	Kommunen borde finansiera skolan	33	37	31	29			
	Skolan borde finansieras på något annat sätt	5	5	5	7			
	Vet ej	22	20	26	23			
16) Vilken inverkan tycker du att friskolor har på det svenska skolsystemet som helhet?	Positiv inverkan	51	53	51	48			
	Ingen inverkan	22	24	20	20			
	Negativ inverkan	14	10	14	18			A
	Vet ej	14	13	15	14			

KOMMUNAL ELLER FRISTÅENDE SKOLA

		Totalt	Kommunal	Friskola	Kommunal	Friskola
		%	%	%	(A)	(B)
	Antal svar (n)	1000	776	200	776	200
1) Från och med vilken årskurs tycker du att betyg ska sättas i den svenska skolan?	Åk 5 eller tidigare	8	7	8		
	Åk 6	15	15	18		
	Åk 7	28	28	30		
	Åk 8	41	43	37		
	Åk 9	3	3	1		
	På gymnasieskolan	1	1	1		
	Vill inte ha några betyg	1	1	0		
	Vet ej	3	2	4		
1) Från och med vilken årskurs tycker du att betyg ska sättas i den svenska skolan?	Åk 1	1	1	0		
	Åk 2	0,4	0	0		
	Åk 3	0,4	0	0		
	Åk 4	3	2	4		
	Åk 5	3	3	3		
	Åk 6	15	15	18		
	Åk 7	28	28	30		
	Åk 8	41	43	37		
	Åk 9	3	3	1		
	På gymnasieskolan	1	1	1		
	Vill inte ha några betyg	1	1	0		
Vet ej	3	2	4			
2) Tycker du att det borde finnas fler, färre eller lika många betygssteg som idag i skolan?	Fler betygssteg än idag	59	62	50	B	
	Färre betygssteg än idag	1	1	2		
	Bra som det är idag	39	36	47		A
	Vet ej	0,4	1	0		
3) Tycker du att du under det senaste året fått något betyg som var felaktigt satt?	Ja	38	39	36		
	Nej	61	60	62		
	Vet ej	1	1	2		
3) Tycker du att du under det senaste året fått något betyg som var felaktigt satt?	Ja, för lågt betyg	35	37	31		
	Ja, för högt betyg	13	13	12		
	Nej	61	60	62		
	Vet ej	1	1	2		
4) Är du positivt eller negativt inställd till att man som elev ska ha möjlighet att ompröva betyg?	Positivt inställd	88	89	86		
	Negativt inställd	8	7	8		
	Vet ej	5	4	6		
5) Ska yrkesförberedande program ge allmän högskolebehörighet per automatik i likhet med de studieförberedande programmen eller ska de bli mer yrkesinriktade?	De ska ge allmän högskolebehörighet per automatik	55	56	52		
	De ska bli mer yrkesinriktade	37	36	39		
	Vet ej	8	8	9		

6) Tycker du att man ska kunna läsa upp gymnasiebetyg på Komvux?	Ja	94	94	95		
	Nej	4	4	3		
	Vet ej	2	2	2		
7) Vilka gymnasiebetyg tycker du att man ska kunna läsa upp på Komvux?	Inga betyg alls	4	4	3		
	Endast IG	23	23	22		
	Endast IG och G	21	21	23		
	Alla betyg (IG, G och VG)	49	49	49		
	Vet ej	3	3	3		
8) Tycker du att försöket med lärlingsutbildningar ska bli permanent i gymnasieskolan?	Ja	83	83	85		
	Nej	9	9	9		
	Vet ej	8	8	7		
9) Tycker du att kvarsättning ska få användas som disciplinär åtgärd i grundskolan?	Ja	42	41	43		
	Nej	53	54	54		
	Vet ej	5	5	3		
10) Tycker du att lärare bör ha möjlighet att beslagta störande föremål i klassrummet?	Ja	78	78	77		
	Nej	20	20	20		
	Vet ej	2	2	3		
11) Tycker du att lärare bör ha möjlighet att beslagta störande föremål i klassrummet?	Ja	76	77	75		
	Ja, men endast i grundskolan	2	1	2		
	Ja, men endast på gymnasiet	0,2	0	0		
	Nej	20	20	20		
	Vet ej	2	2	3		
12) Tycker du att rektorer på grundskolan bör ha möjlighet att stänga av sina elever (i maximalt två veckor)?	Ja	49	50	48		
	Nej	46	46	46		
	Vet ej	4	4	6		
13) Tror du att alla elever i Sverige får en likvärdig utbildning?	Ja	17	17	18		
	Nej	80	80	80		
	Vet ej	3	3	2		
14) Tror du att likvärdigheten i skolan skulle förändras med en statlig istället för kommunal finansiering av skolan?	Förbättras	38	39	38		
	Vara oförändrad	28	27	33		
	Försämras	9	9	8		
	Vet ej	24	25	22		
15) På vilket sätt anser du att skolan bör finansieras?	Staten borde finansiera skolan	40	41	36		
	Kommunen borde finansiera skolan	33	32	32		
	Skolan borde finansieras på något annat sätt	5	5	8		A
	Vet ej	22	22	23		
16) Vilken inverkan tycker du att friskolor har på det svenska skolsystemet som helhet?	Positiv inverkan	51	44	76		A
	Ingen inverkan	22	25	10	B	
	Negativ inverkan	14	16	5	B	
	Vet ej	14	15	8	B	

KÖN

		Totalt	Tjejer	Killar	Tjejer	Killar
		%	%	%	(A)	(B)
Antal svar (n)		1000	515	485	515	485
1) Från och med vilken årskurs tycker du att betyg ska sättas i den svenska skolan?	Åk 5 eller tidigare	8	6	9		
	Åk 6	15	18	13	B	
	Åk 7	28	26	30		
	Åk 8	41	44	39		
	Åk 9	3	3	3		
	På gymnasieskolan	1	1	2		
	Vill inte ha några betyg	1	1	1		
	Vet ej	3	2	4		
1) Från och med vilken årskurs tycker du att betyg ska sättas i den svenska skolan?	Åk 1	1	1	1		
	Åk 2	0,4	0	1		
	Åk 3	0,4	0	0		
	Åk 4	3	2	3		
	Åk 5	3	3	4		
	Åk 6	15	18	13	B	
	Åk 7	28	26	30		
	Åk 8	41	44	39		
	Åk 9	3	3	3		
	På gymnasieskolan	1	1	2		
	Vill inte ha några betyg	1	1	1		
Vet ej	3	2	4			
2) Tycker du att det borde finnas fler, färre eller lika många betygssteg som idag i skolan?	Fler betygssteg än idag	59	64	53	B	
	Färre betygssteg än idag	1	1	2		
	Bra som det är idag	39	35	44		A
	Vet ej	0,4	0	1		
3) Tycker du att du under det senaste året fått något betyg som var felaktigt satt?	Ja	38	40	35		
	Nej	61	59	63		
	Vet ej	1	0	1		
3) Tycker du att du under det senaste året fått något betyg som var felaktigt satt?	Ja, för lågt betyg	35	37	33		
	Ja, för högt betyg	13	12	13		
	Nej	61	59	63		
	Vet ej	1	0	1		
4) Är du positivt eller negativt inställd till att man som elev ska ha möjlighet att ompröva betyg?	Positivt inställd	88	89	86		
	Negativt inställd	8	6	9		
	Vet ej	5	4	5		
5) Ska yrkesförberedande program ge allmän högskolebehörighet per automatik i likhet med de studieförberedande programmen eller ska de bli mer yrkesinriktade?	De ska ge allmän högskolebehörighet per automatik	55	59	51	B	
	De ska bli mer yrkesinriktade	37	33	40		A
	Vet ej	8	8	9		

6) Tycker du att man ska kunna läsa upp gymnasiebetyg på Komvux?	Ja	94	95	93		
	Nej	4	4	4		
	Vet ej	2	1	3		A
7) Vilka gymnasiebetyg tycker du att man ska kunna läsa upp på Komvux?	Inga betyg alls	4	4	4		
	Endast IG	23	20	26		A
	Endast IG och G	21	21	21		
	Alla betyg (IG, G och VG)	49	53	45	B	
	Vet ej	3	2	4		
8) Tycker du att försöket med lärlingsutbildningar ska bli permanent i gymnasieskolan?	Ja	83	85	82		
	Nej	9	7	11		A
	Vet ej	8	9	7		
9) Tycker du att kvarsättning ska få användas som disciplinär åtgärd i grundskolan?	Ja	42	41	43		
	Nej	53	53	54		
	Vet ej	5	6	3	B	
10) Tycker du att lärare bör ha möjlighet att beslagta störande föremål i klassrummet?	Ja	78	79	77		
	Nej	20	18	21		
	Vet ej	2	3	2		
11) Tycker du att lärare bör ha möjlighet att beslagta störande föremål i klassrummet?	Ja	76	77	75		
	Ja, men endast i grundskolan	2	2	2		
	Ja, men endast på gymnasiet	0,2	0	0		
	Nej	20	18	21		
	Vet ej	2	3	2		
12) Tycker du att rektorer på grundskolan bör ha möjlighet att stänga av sina elever (i maximalt två veckor)?	Ja	49	42	57		A
	Nej	46	52	40	B	
	Vet ej	4	6	3		
13) Tror du att alla elever i Sverige får en likvärdig utbildning?	Ja	17	15	19		A
	Nej	80	83	77	B	
	Vet ej	3	3	3		
14) Tror du att likvärdigheten i skolan skulle förändras med en statlig istället för kommunal finansiering av skolan?	Förbättras	38	39	38		
	Vara oförändrad	28	23	32		A
	Försämras	9	10	8		
	Vet ej	24	27	22	B	
15) På vilket sätt anser du att skolan bör finansieras?	Staten borde finansiera skolan	40	37	42		
	Kommunen borde finansiera skolan	33	29	36		A
	Skolan borde finansieras på något annat sätt	5	5	5		
	Vet ej	22	29	17	B	
16) Vilken inverkan tycker du att friskolor har på det svenska skolsystemet som helhet?	Positiv inverkan	51	49	53		
	Ingen inverkan	22	22	21		
	Negativ inverkan	14	15	13		
	Vet ej	14	14	14		

GYMNASIEPROGRAM

		Totalt	Studie- prog.	Yrkes- prog.	IV- prog.	Stu- die- prog.	Yrkes- prog.	IV- prog.
		%	%	%	%	(A)	(B)	(C)
Antal svar (n)		1000	629	339	23	629	339	23
1) Från och med vilken årskurs tycker du att betyg ska sättas i den svenska skolan?	Åk 5 eller tidigare	8	8	7	0			
	Åk 6	15	19	8	16	B		
	Åk 7	28	29	28	17			
	Åk 8	41	38	48	25		A	
	Åk 9	3	2	4	15			A B
	På gymnasieskolan	1	1	2	6			
	Vill inte ha några betyg	1	1	0	4			
Vet ej	3	2	3	17			A B	
1) Från och med vilken årskurs tycker du att betyg ska sättas i den svenska skolan?	Åk 1	1	1	1	0			
	Åk 2	0,4	0	1	0			
	Åk 3	0,4	1	0	0			
	Åk 4	3	3	2	0			
	Åk 5	3	4	3	0			
	Åk 6	15	19	8	16	B		
	Åk 7	28	29	28	17			
	Åk 8	41	38	48	25		A	
	Åk 9	3	2	4	15			A B
	På gymnasieskolan	1	1	2	6			
Vill inte ha några betyg	1	1	0	4				
Vet ej	3	2	3	17			A B	
2) Tycker du att det borde finnas fler, färre eller lika många betygssteg som idag i skolan?	Fler betygssteg än idag	59	69	43	27	B C		
	Färre betygssteg än idag	1	1	2	0			
	Bra som det är idag	39	29	55	69		A	A
	Vet ej	0,4	0	0	4			A
3) Tycker du att du under det senaste året fått något betyg som var felaktigt satt?	Ja	38	44	28	16	B C		
	Nej	61	55	71	84		A	A
	Vet ej	1	1	1	0			
3) Tycker du att du under det senaste året fått något betyg som var felaktigt satt?	Ja, för lågt betyg	35	40	27	12	B C		
	Ja, för högt betyg	13	17	5	4	B		
	Nej	61	55	71	84		A	A
	Vet ej	1	1	1	0			
4) Är du positivt eller negativt inställd till att man som elev ska ha möjlighet att ompröva betyg?	Positivt inställd	88	88	88	84			
	Negativt inställd	8	8	6	4			
	Vet ej	5	4	6	12			
5) Ska yrkesförberedande program ge allmän högskolebehörighet per automatik	De ska ge allmän högskolebehörighet per automatik	55	55	55	63			
	De ska bli mer yrkesinriktade	37	36	39	33			
	Vet ej	8	9	7	4			

6) Tycker du att man ska kunna läsa upp gymnasiebetyg på Komvux?	Ja	94	93	95	96			
	Nej	4	5	2	4	B		
	Vet ej	2	1	3	0		A	
7) Vilka gymnasiebetyg tycker du att man ska kunna läsa upp på Komvux?	Inga betyg alls	4	5	2	4	B		
	Endast IG	23	20	28	30		A	
	Endast IG och G	21	19	24	32			
	Alla betyg (IG, G och VG)	49	53	42	34	B		
Vet ej	3	2	4	0				
8) Tycker du att försöket med lärlingsutbildningar ska bli permanent i gymnasieskolan?	Ja	83	81	86	91			
	Nej	9	9	9	9			
	Vet ej	8	10	5	0	B		
9) Tycker du att kvarsättning ska få användas som disciplinär åtgärd i grundskolan?	Ja	42	42	42	37			
	Nej	53	53	54	63			
	Vet ej	5	5	4	0			
10) Tycker du att lärare bör ha möjlighet att beslagta störande föremål i klassrummet?	Ja	78	81	74	65	B		
	Nej	20	18	22	35			
	Vet ej	2	2	4	0			
11) Tycker du att lärare bör ha möjlighet att beslagta störande föremål i klassrummet?	Ja	76	79	72	61			
	Ja, men endast i grundskolan	2	2	1	4			
	Ja, men endast på gymnasiet	0,2	0	1	0			
	Nej	20	18	22	35			
	Vet ej	2	2	4	0			
12) Tycker du att rektorer på grundskolan bör ha möjlighet att stänga av sina elever (i maximalt två veckor)?	Ja	49	47	54	48			
	Nej	46	49	41	52	B		
	Vet ej	4	4	5	0			
13) Tror du att alla elever i Sverige får en likvärdig utbildning?	Ja	17	14	22	44		A	A B
	Nej	80	84	75	48	B C	C	
	Vet ej	3	3	3	8			
14) Tror du att likvärdigheten i skolan skulle förändras med en statlig istället för kommunal finansiering av skolan?	Förbättras	38	42	32	35	B		
	Vara oförändrad	28	26	31	22			
	Försämras	9	10	7	8			
	Vet ej	24	21	31	35		A	
15) På vilket sätt anser du att skolan bör finansieras?	Staten borde finansiera skolan	40	42	36	29			
	Kommunen borde finansiera skolan	33	30	37	38			
	Skolan borde finansieras på något annat sätt	5	5	6	4			
	Vet ej	22	23	22	29			
16) Vilken inverkan tycker du att friskolor har på det svenska skolsystemet som helhet?	Positiv inverkan	51	50	51	68			
	Ingen inverkan	22	21	23	14			
	Negativ inverkan	14	17	9	4	B		
	Vet ej	14	12	17	14			

Lärarnas Riksförbund är ett renodlat yrkesförbund för lärare och studie- och yrkesvägledare. Vi ansluter inte obehöriga eller skolledare/rektorer, vilket ger oss en unik förmåga att företräda de professionella lärarnas sak och intressen.

Med våra 80 000 medlemmar är vi ett av de största förbunden inom Saco. Vi är rikstäckande med över 300 kommunföreningar, 29 distrikt och ett centralt kansli i Stockholm. För dig som fortfarande studerar till lärare eller studie- och yrkesvägledare har vi en studerandeförening som finns representerad på alla studieorter.

Sveriges Elevråds Centralorganisation - SECO

hette tidigare Elevorganisationen. Från och med 2007 är vi ett förbund som ansluter organisationer på skolor där elever är medlemmar, alltså elevkårer eller elevråd.

Med över 400 elevkårer anslutna, över 50 anställda och kontor runt om i landet är vi Sveriges största och äldsta organisation för elever. Med våra medlemmar som grund arbetar vi för en bättre skoltid för alla, med självständiga elevkårer och bred verksamhet.

Exquiro Market Research bildades 1998. Vi erbjuder ett brett spektrum av statistiska tjänster, bland annat olika typer av marknads- och opinionsundersökningar, kurser samt renodlade statistiska tjänster.

Vi genomför såväl kvalitativa som kvantitativa marknadsundersökningar, där vi hjälper företag från framtagandet av frågeställningar och konstruktion av enkät till slutlig analys och rapportskrivning.

Ni är välkomna att kontakta oss om ni har några frågor eller synpunkter gällande vårt arbete.

Lärarnas Riksförbund

Sveavägen 50, Box 3529
103 69 Stockholm

Växel: 08-613 27 00
Fax: 08-21 91 36
E-post: lr@lr.se
Hemsida: www.lr.se

Sveriges Elevråds Centralorganisation - SECO

Malmgårdsvägen 63
116 38 Stockholm

Växel: 08-644 45 00
Fax: 08-644 45 02
E-post: info@sverigeselevrad.se
Hemsida: www.sverigeselevrad.se

Exquiro Market Research

Bildhuggarvägen 33
121 44 Johanneshov

Telefon: 08-659 05 00
e-post: info@exquiro.se
Hemsida: www.exquiro.se

ELEVER VÄLJER
SKOLPOLITIK!

